

SLOVENSKI NAROD

iznaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 28. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Hitler izziva vso Evropo

Odpoved lokarnske pogodbe in vojaška zasedba demilitarizirane porenjske cone sta vznemirila ves svet — Silno razburjenje v Franciji — Posvet velesil v Parizu — Kaj bo storilo Društvo narodov?

Pariz, 9. marca. z. Francoska vlada je sredi poslala Društvu narodov sledeči apel:

Nemčija je zasedla razoroženo zono, ki je bila sklenjena po čl. 1 lokarnske pogodbe in pri kateri so sodelovale Nemčija, Belgija, Francija, Anglija in Italija. Istočasno je izjavila svojo voljo, da bo odpovedala odredbe členov 42 in 44 versajske mirovne pogodbe, ki odredja razorožitev nemškega ozemlja na levi obali Rena, na desni obali Rena pa ozemlje, ki obsega črto potegnjeno 50 km vzhodno od Rena. Lokarnska pogodba lahko na podlagi čl. 8 preneha veljati samo po odločitvi sveta Društva narodov, ki pa mora biti sprejet z dv tretjinsko večino. Nemška vlada pa se za te formalne odredbe ni zmenila, kakor je to razvidno iz poročila predstavnikov velesil, ki je bilo predvčerajšnjim izročeno zastopnikom teh velesil v Berlinu. Nemčija je to pogodbo odpovedala z enostranskim aktom. Na vprašanje francoskega veleposlanika o priliki preda je tega sporočila je zunanji minister izjavil, da bo Nemčija poslala v razoroženo zono »kot simbolično dejanje« samo manjše oddelke. Dejansko pa poročajo iz več krajev te zone, da je Nemčija tja poslala močne vojaške oddelke. Nemška vlada se je posebno pregrešila nad členom 13 versajske mirovne pogodbe in nad čl. 1 lokarnske pogodbe. Zato ima vlada republike v skladu z določili te pogodbe čast, da obvesti svet Društva narodov o kršitvi, ki je bila na ta način izvršena. Zaradi nujnosti izvolite podvzeti vse potrebne korake, da se svet Društva narodov v čim najkrajšem času sešane.

Izvolite tudi ob tej priliki sprejeti izreze mojega visokega spoštovanja. Flandin.

Pritožba Belgije na DN

Bruselj, 9. marca. z. Včeraj je bila pod predsedstvom Van Zeelanda seja vlade. Uradno se poroča, da je vlada sprejela sklep, da odpoved lokarnske pogodbe predloži svetu Društva narodov. Na tej seji je tudi bilo odobreno besedilo poročila, ki bo poslano generalnemu tajniku DN. Van Zeeland se bo v torek udeležil seje zastopnikov velesil, ki so podpisale pogodbo in ki bo v Parizu. Od tam bo odpotoval v Zenevo, po vrnitvi pa bo podal pred parlamentom podrobno poročilo o položaju. Predsednik vlade je tudi poročal o poteku dosedanjih razgovorov.

Svet DN sklican za petek

Zeneva, 9. marca. A.A. DNB poroča: Ko je tajništvo DN sprejelo poziv francoske vlade, da naj se sešane svet DN je postal v Berlin nemški vladi vprašanje, če bo poslala svoje zastopnike na debato o tem vprašanju. Predsednik sveta, delegat Avstralije, Brece, je sklical sejo sveta za petek 13. marca ob 11. dopoldne.

da izzove Francijo in jo zadene v njeni občutljivosti. Hitler je težko našel boljše sredstvo za to svoje postopanje. List upa, da bo

angleška vlada resno proučila položaj in sprejela močan in jasn sklep. Od tega sklepa bo odvisen nadaljnji potek dogodkov.

Zmagoslavje v Nemčiji

Po vsej Nemčiji se neprestano prirejajo zmagoslavne manifestacije in ovacije

Berlin, 9. marca. A.A. DNB poroča: Sredi okoli devete ure se je iz kancelarske palače Hitler stoječ v avtomobilu odpeljal skozi gost spalni občinstvo do Herrehausa. Tam so ga čakali vsi voditelji stranke. Zborovanje je otvoril propagandni minister dr. Goebbels, ki je omenil zgodovinsko delo od 7. marca t. l. Nato je začel govoriti državni kancelar, ki je govoril nad eno uro in svojim starim borbem z visokega političnega stališča pojasnil značaj nastopajoče

volilne borbe. Hitler je v sugestivnih slikah razložil, kakšno pot je Nemčija prehodila v teku treh let narodnoosocialistične vlade. Navdušen je bila sprejeta izjava, da je danes ves nemški narod z njim. V politiki ni nič važnejše, kot enotno hotenje in enoten izraz volje naroda, ki šteje 68 milijonov ljudi.

Nato je govoril propagandni minister Goebbels. Ovacije Hitlerju so se nadaljevale pozno v noč.

Nemška vojska čvrsto za Hitlerjem

Berlin, 9. marca. z. V govoru, ki ga je imel na spominski svečanosti na čast padlih herojev, je vojni minister general von Blomberg izjavil:

Preteklo je eno leto od zadnje komemoracije, ki se je vršila 27. marca preteklega leta. Ta dan bo ostal v zavesti Nemcev kot najpomembnejši dan po »četrtnem«, ko smo dobili vojaško svobodo in ko je bila ustanovljena nemška vojska. Takrat smo dobili nazaj svoje največje bogastvo: svobodo in čast! Naglasil je nato popolno edinstvo med vojsko in narodnim socializmom in dodal: Danes se čutimo zvezane z narodno socialistično stranko in vsemi njenimi organizacijami. Organiziramo lahko novo vojsko po svojih lastnih konceptih. To lahko storimo za to, ker kot narodni socialisti nadaljujemo stare tradicije Reichswehra. Naš vodja nam ni samo vzor, ampak je tudi naš tovariš in mi smo mu vdani z dušo in telesom. Hočemo pokazati vsemu svetu, da je Nemčija sigurne nosilec svobode in časti. Mi nismo odgovorni za splošno tekmovalno oboroževanje. Hočemo samo eno: delati v miru in varnosti za mirno organizacijo novega rajha.

Kaj bo z Avstrijo?

Dunaj, 9. marca. r. »Reichspost« ugotavlja, da je Nemčija s svojim enostranskim sklepom podrla onega izmed glavnih stebrov evropske kolektivne varnosti, obenem

pa opozarja, tudi na nemško stališče, ki je bilo ob tej priliki obrazloženo, ter pripominja, da je treba tudi zanj pokazati čim večje razumevanje. — »Wiener Blatte« ugotavlja, da je bila ratifikacija francosko-ruskega pakta le pretveza za nemško odpoved lokarnske pogodbe. Nemčija je samovoljno pogazila lokarnski pakt in je to sto-

rika preko svojega šefa čeprav so ga njeni prejšnji voditelji svobodno podpisali. Vselej, kadar je Hitler napravil kakšen tak korak, je obenem izjavil da je Nemčija sedaj zadovoljna in da ne zahteva ničesar več, toda le prekmalu je pokazala nov apetit. — »Neues Wiener Journal« pravi, da v skatalogu Hitlerjevih ponudb za varnost ne more najti, kar se prav posebej interesira Avstrijo, namreč, jamstva za brezpogojno spoštovanje avstrijske neodvisnosti.

Ameriko nič ne briga

Washington, 9. marca. z. Listi poročajo obširno o Hitlerjevemu govoru in vojaški zasedbi Porenja. Novinarji so se zglasili pri državnem tajniku za zunanje zadeve Hullu in skušali zvedeti točno, kakšno stališče zavzema ameriška vlada zaradi naj-novejših nemških ukrepov. Hull je izjavil, da je nemško-ameriška pogodba tako jasna, da ne rabi nobenega komentiranja. S tem je hotel očividno aludirati na to, da tretje poglavje versajske mirovne pogodbe, ki so tiče vprašanja o demilitarizaciji Porenja, ni vključeno na berlinsko nemško-ameriško mirovno pogodbo. Hull tudi ni hotel dati nikake posebne izjave o ostalih Hitlerjevih izjavah.

Sodba v Zenevi

Zeneva, 9. marca. A.A. Havas poroča: »Journal de Geneve« komentira odločitev Nemčije in pravi, da je Nemčija računala na težave med Anglijo, Francijo in Italijo v abesinskem vprašanju. Izgovarjanje s pogodbo med Francijo in Sovjetsko Rusijo ne drži. »Courier de Geneve« pravi, da Nemčija boleha na zavesti zasledovanja, da se boji nevarnosti, ki ne obstoje.

Hitlerjev obisk v Porenju

Berlin, 9. marca. o. Pričakujejo, da bo kancelar Hitler se v teku tega tedna obiskal Porenje in s tem potrdil svoje besede o vzpostavitvi popolne suverenosti Nemčije na tem ozemlju. Hitlerju pripravljajo slavnostne sprejemne.

Konferenca velesil

Na poziv Francije se sestanejo jutri v Parizu zastopniki držav, ki so podpisale lokarnsko pogodbo

Pariz, 9. marca. z. Na iniciativo Francije se bo vršil v torek sestanek velesil podpisnice lokarnske pogodbe v Parizu. Udeležili se ga bodo: Eden, Van-zeeland, Cruttin in Flandin. Zaradi te konference je bil sestanek odbora trinajstorce, ki bi se morali sestati istega

dne, odgođen na sredo. Svet Društva narodov se bo sestel iz istega razloga šele v petek.

Na pariški konferenci bodo proučili položaj, ki je nastal zaradi postopanja Nemčije ter se dogovorili glede nadaljnjih skupnih korakov.

Sarrautova poslanica francoskemu narodu

Francoska vlada apelira na narod, naj ohrani mirno kri in obljublja, da bo do skrajnosti branila mir in varnost francoske republike

Pariz, 9. marca. z. Zaradi velikega razburjenja, ki je včeraj zavladalo v vsej francoski javnosti zaradi postopanja Nemčije, je naslovil ministrski predsednik Sarraut sinoči po radiju na francoski narod poslanico, v kateri ga je pozval, naj ohrani mirno kri. Francoska vlada se v polni meri zaveda svoje odgovornosti in bo storila svojo dolžnost. Na besede in dejanja iz Berlina, ki so jih narekovele strasti, je treba odgovoriti dostojanstveno in hladno, kakor je znal francoski narod nastopati vselej, kadar se je pojavila kakšna nevarnost. Nemčija je na grob način kršila mednarodne pogodbe. Demilitarizirana porenjska cone je predstavljala glavno jamstvo miru in

varnosti za Francijo in Belgijo ter sta to priznala s svojim podpisom tudi Anglija in Italija. Francija bo na tem stališču dosledno vztrajala in ni pripravljena, prepustiti Strasbourg in druga mesta na meje ognju nemških topov. Naša stvar je poštena in pravična ter smo zaradi tega tudi močno dovolji, da se bomo taki samovolji Nemčije uprli. Nemška vlada je spregledala, da je francoski narod v takih trenutkih zunanje nevarnosti vedno složen in edin ter bo tudi sedaj pozabil na vse svoje notranje prepire in spore in kot en mož nastopil v obrambo varnosti in miru. Francoski narod bo pod vsemi okoliščinami dokazal, da zna složno braniti svoje interese.

Vojna ali pogajanja?

Po sodbi angleškega tiska mora Evropa izbirati med vojno vseh proti vsem, ali pa se ukloniti diktatu Nemčije in dopustiti njeno samovoljno postopanje

London, 9. marca. A.A. Današnji »News Chronicle« piše med drugim, da je Hitler se enkrat sklenil, da prekriša svečano sprejete obveze. Izjavi celo Evropo, obenem pa ji pošilja značilne predloge za okrepitev miru. V zvezi s tem bi se lahko sedanje težave spremenile v odlično priliko za sanacijo Evrope.

Delavski »Daily Herald« piše, da dejstvo, da je kakšna pogodba krivična, še ne upravičuje enostranske kršitve te pogodbe. List meni, da po določilih pakta Društva narodov ne more biti govora o kakih sankcijah proti Nemčiji, ker Nemčija ni zagrabila za orožje. List priporoča pogajanja, ki bi naj rešila Društvo narodov. List pravi, da lahko

izbiramo samo med pogajanjem in med vojno. Tudi desničarski tisk meni, da ne more biti govora o novih sankcijah, posebno se zaradi tega, ker so bile sankcije proti Italiji že dovolj poučne. V tem smislu se izraža »Daily Mail« in poskuša pomiriti Francijo. Poudarja, da je varnost Francije preveč važen činitelj evropskega miru in da mora Anglija s tem zmeraj računati. List meni, da varnost Francije trenutno ni preveč v nevarnosti.

»Daily Telegraph« piše med drugim: Nemčija je zonet postavila Evropo pred gotovo dejstvo. Vse to dejanje je bilo skrbno napravljeno od Hitlerja, ki je imel namen,

Premirje v Abesiniji

Ker je italijanska vlada pristala na ženevski predlog, je bilo včeraj v Abesiniji proglašeno premirje in so bile ustavljene vse vojaške operacije

Rim, 9. marca. z. Italijanska vlada je včeraj dostavila tajništvu Društva narodov svoj odgovor na posredovani predlog odbora trinajstorce, ki je predlagal prekinitev vojne v vzhodni Afriki in takojšnjo uvedbo mirovnih pogajanj. Odgovor je zelo kratek in se glasi:

Italijanska vlada odgovarja na apel, ki je bil dostavljen in načelno sprejema predlog za začetek pogajanj, za rešitev spora med Italijo in Abesinijo.

Mussolinijev organ »Popolo d' Italia« v uvodniku komentira ta odlok italijanske vlade in pravi, da odgovor Italije ni mogel biti drugačen, ker je tudi predlog ženevskega odbora samo načelnega značaja. Italija je pričela abesinsko vojno zaradi obrambe svojih življenjskih interesov, ki so jih ogrožali neprestani abesinski napadi. V interesu civilizacije je stopila Italija v to vojno z največjimi žrtvami. Sedaj je dosegla svoj cilj in zaščitila svojo varnost in svoje ekspanzijske interese ter ne misli iti preko meja, ki si jih je zastavila.

Asmara, 9. marca. z. Po naročilu Mussolinija je vrhovni poveljnik italijanskih čet v vzhodni Afriki maršal Badoglio včeraj popoldne izdal nalog, da se

na vseh frontah takoj ustavijo vse vojaške operacije. To povelje je bilo po radiju sporočeno vsem italijanskim enotam na frontah. Od včeraj popoldne ni padel v Abesiniji več noben topovski strel in ni bila vržena nobena bomba. Tudi pešadija je ustavila svoje operacije. Do nadaljnjega bodo italijanske čete samo utrjevale svoje zadnje postojanke in gradili zveze z zaledjem.

Adis Abeba, 9. marca. z. Po naročilu cesarja se včeraj zaradi bojazni pred letalskimi napadi izpraznil abesinski prestolnico. Cesarski dvor se je preselil v notranjost dežele v posebej za to zgrajene utrdbe. Tja so odšli tudi člani vlade in drugi višji uradniki. Prebivalstvo je dobilo nalog, da se skrije v okolici Adis Abebe, kjer noč in dan grade zaklone proti napadom iz zraka. Ko pa je danes prispela vest, da je Italija ustavila nadaljne vojne operacije, so se začeli ljudje zopet vračati v prestolnico.

V abesinskih uradnih krogih so z zadovoljstvom sprejeli vest o premirju, vendar pa izjavljajo, da bodo pogajanja zelo težavna. Zlasti se boje, da bodo evropske velesile sedaj zaradi dogodkov v Nemčiji mnogo popustljiveše naorav Italiji in ne izključujejo možnosti, da bo

zaradi evropskega miru žrtvovana Abesinija. Abesinski cesar je dal svojemu zastopniku pri Društvu narodov obširna navodila za obrambo abesinskih interesov.

Ukinitev sankcij

Pariz, 9. marca. A.A. Havas poroča: Pomirljiv korak Mussolinija je znatno izboljšal položaj Italije v Zenevi. Ni dvoma o tem, da bo rimska vlada izvršila obveze, ki jih ima kot porok lokarnske pogodbe. To pa tem prej, ker se mora vzeti v obzir, da bo v primeru, ako svet DN podvzame mednarodne korake proti Nemčiji, položaj Italije izredno delikaten, ker se tudi ona sama nahaja pod sankcijami. Zato se lahko pričakuje, da bodo v Zenevi najprej rešili položaj Italije in to tem prej, ker je odgovor Mussolinijev pomirljiv in takoj ukloni sankcije proti Italiji da bi mogla Italija nato v polnem obsegu sodelovati v ukrepih proti Nemčiji.

Ras Mulugeta umrl

Adis Abeba, 9. marca. A.A. Reuter poroča: Vojni minister ras Mulugeta je umrl na vnetju pljuč. Prehladil se je v teku vojne. Ta vest je uradno potrjena.

